

Přehled možností sestavení kandidátních listin

Volby do zastupitelstev obcí se řídí zákon č. 491/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí. Voleb se můžou účastnit výhradně **volební strany**. Volební stranou mohou být:

- 1) Registrované politické strany a hnutí samostatně, tedy i Strana zelených.
- 2) Koalice politických stran a hnutí, tedy například koalice Strany zelených a KDU-ČSL.
- 3) Sdružení nezávislých kandidátů.
- 4) Sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů.

Jednotlivé typy volebních stran a způsob jejich sestavování v rámci Strany zelených dále rozebereme. Na úvod je důležité poznamenat, že **volební strany si mohou zvolit zcela libovolný název**. Kandidátní listina (a volební lístky) pak obsahují tento volební stranou zvolený název a označení typu volební strany. Například:

- 1) Strana zelených
- 2) PRO Ústí; koalice Strany zelených, KDU-ČSL a Pirátské strany
- 3) Koalice pro Bílinu; sdružení nezávislých kandidátů
- 4) Zelená pro Most, sdružení Strany zelených a nezávislých kandidátů

V praxi je však **dobré pojmenovávat volební stranu názvem, který je Straně zelených blízký**. V případě, že byste v žádném případě nechtěli, aby vaše kandidátka byla se Stranou zelených názvem volební strany spojená, je nutné kandidovat jako sdružení nezávislých kandidátů. (U jednotlivých kandidátů se však jejich politická příslušnost vždy uvádět musí.)

ad 1) Strana zelených samostatně

Tento způsob sestavení kandidátky můžeme dále rozdělit do dvou částí v závislosti na tom, zda v dané obci existuje či neexistuje základní organizace SZ.

ZO SZ ve městě existuje

Kandidátní listinu v tomto případě sestavuje členská schůze ZO. Na členské schůzi jsou navrženi jednotliví kandidáti a schůze je následně buď potvrdí, nebo nepotvrdí. V případě, že členská schůze (například z časových důvodů) nezvolí celou kandidátní listinu, může pověřit radu základní organizace doplněním volných míst. Rada však v žádném případě nemůže zasahovat do pozic kandidátů, které dříve schválila členská schůze.

Na kandidátní listině mohou být jak členové SZ, tak lidé bez politické příslušnosti, u kterých je na kandidátní listině uvedeno „*bez politické příslušnosti, navržen SZ*“.

Volebního zmocněnce (tj. osobu zodpovědnou za podání kandidátní listiny a její formální náležitosti), který je označen na kandidátní listině, také volí členská schůze ZO.

Kompletní kandidátní listina – včetně označení volebního zmocněnce – musí být podepsána statutárním zástupcem Strany zelených. Předseda ZO tedy kandidátní listinu spolu se zápisem z členské schůze ZO, na které proběhla volba kandidátů (případně ještě se zápisem z rady ZO, pokud rada část míst na kandidátce z pověření členské schůze doplňovala), pošle emailem na adresu volby@zeleni.cz a info@zeleni.cz a v kopii předsedovi krajské organizace. Hlavní kancelář zajistí podpis statutárního zástupce a pošle dva originály kandidátní listiny poštou zpět volebnímu zmocněnci.

ZO SZ ve městě neexistuje

V případě, že v dané obci nemá SZ základní organizace, je možné kandidovat také. Kandidátní listinu v tomto případě připraví, po **předchozí domluvě s RKO**, člen či příznivec Strany zelených. Takto sestavenou kandidátku následně schvaluje krajská konference. V případě, že se před volbami žádná krajská konference neuskuteční, schvaluje kandidátku RKO.

Na kandidátní listině mohou být jak členové SZ, tak lidé bez politické příslušnosti, u kterých je na kandidátní listině uvedeno „*bez politické příslušnosti, navržen SZ*“.

Volební zmocněnec je v tomto případě také schvalován krajskou konferencí či RKO.

Kompletní kandidátní listinu pak hlavní kanceláři zasílá spolu se zápisem z jednání, na kterém došlo k jejímu schválení, RKO. Hlavní kancelář zajistí podpis statutárního zástupce a zašle kandidátní listinu volebnímu zmocněnci.

ad 2) Strana zelených v koalici s jinou politickou stranou (případně jinými politickými stranami)

Tento způsob kandidatury se používá v případě, že politické strany (Strana zelených i další strany) chtějí v dané obci kandidovat společně. Postup je v tomto případě následovný:

- 1) Najít partnera a domluvit se na koalici
- 2) Uzavřít smlouvu o spolupráci, by měla obsahovat:
 - a. název společné kandidátky,
 - b. rozdělení míst na kandidátce (a určení volebního zmocněnce) v případě, že každá strana bude tato svá místa obsazovat samostatně (např.: *SZ má 1., 3., 5. a 8. místo, KDU-ČSL má místa ostatní a volebního zmocněnce*),
 - c. způsob určení míst na kandidátce (a volebního zmocněnce) v případě, že budou obsazována společně (např.: *místa na kandidátce budou obsazena a volební zmocněnec bude určen na základě rozhodnutí schůze, které se budou moci účastnit členové Strany zelených a KDU-ČSL registrovaní v Ústí nad Labem ke dni 1. 1. 2014*)
 - d. způsob rozhodování a řešení sporů.
- 3) Smlouvu (uzavřenou radou základní organizace či jejím předsedou) musí následně schválit členská schůze ZO, smlouvu je také nutné dát na vědomí RKO.
- 4) Volba osob na kandidátku a volebního zmocněnce:
 - a. v případě, že místa jsou dle smlouvy o spolupráci daná, rozhoduje o naplnění míst určených pro SZ výhradně členská schůze ZO,
 - b. v případě, že místa budou obsazována společně, je o jejich obsazení rozhodnuto v souladu se smlouvou o spolupráci např. na společné schůzi obou stran; členská schůze SZ musí následně takovouto kandidátku jako celek schválit.

Na kandidátní listině mohou být jak obou politických stran, tak lidé bez politické příslušnosti, u kterých je na kandidátní listině uvedeno „*bez politické příslušnosti, navržen SZ/jinou politickou stranou*“.

Kompletní kandidátní listina – včetně označení volebního zmocněnce – musí být podepsána statutárními zástupci obou všech politických stran, které se na koalici podílejí. Je tedy vhodné domluvit se na způsobu jejího podepsání tak, aby se vše stihlo do data odevzdávání kandidátních listin. Důležité je také myslet na to, že ve chvíli, kdy je listina podepsaná prvním statutárem, už musí být dále posílána poštou/dopravovaná osobně, nelze ji posílat elektronicky.

V případě, že v obci, ve které je sestavována koaliční kandidátka SZ a jiných stran, není základní organizace SZ, nahrazuje členskou schůzi ZO např. v otázce schvalování smlouvy o spolupráci a kandidátní listiny RKO.

Je pochopitelně možné kandidovat v koalici více než dvou stran, způsob sestavování kandidátní listiny a její formální náležitosti jsou pak obdobné, jen rozšířené o další aktéry (více statutárních zástupců apod.).

ad 3) sdružení nezávislých kandidátů

Sdružení nezávislých kandidátů je neformálním sdružením kandidátů, na kterém se mohou podílet i členové Strany zelených. Kandidátní listina v tomto případě nemá se Stranou zelených žádnou spojitost, pouze u členů SZ, kteří se na ní objeví, je uvedeno „člen Strany zelených“.

O tom, že je člen SZ na kandidátní listině nezávislých kandidátů, je vhodné informovat příslušnou ZO či RKO. Jako poškození zájmu SZ by pak mohlo být vnímána kandidatura člena SZ za sdružení nezávislých kandidátů v případě, že ve městě existuje kandidátní listina, na které se SZ podílí.

Sdružení nezávislých kandidátů musí ke kandidátní listině přikládat petici s podpisy občanů, kteří kandidátní listinu podporují. Více informací o této petici a dalších formálních náležitostech obsahuje volební zákon.

ad 4) sdružení Strany zelených (příp. dalších stran v koalici) a nezávislých kandidátů

Tento způsob sestavení kandidátní listiny se od prvních dvou způsobů liší v tom, jací kandidáti mohou být na kandidátní listině. Jedná se o celkem tři druhy kandidátů:

- 1) členové SZ či jiných politických stran v případě koalice
- 2) kandidáti bez politické příslušnosti navržení SZ či jinými stranami v případě koalice
- 3) **nezávislí kandidáti**

Na kandidátní listině tedy v tomto případě mohou být i zcela nezávislí kandidáti, které nenavrhuje žádná politická strana. Tento způsob tvorby kandidátních listin je tedy vhodný uplatňovat v případě, že někteří z možných kandidátů nesouhlasí s tím, že by byli na kandidátku navrženi politickou stranou, chtějí být zcela nezávislí.

Samotná tvorba kandidátky je obdobná jako v předchozích případech. V případě, že se jedná o koalici jedné Strany zelených a nezávislých kandidátů, schvaluje kandidátní listinu a zmocněnce příslušná členská schůze ZO a kandidátní listina musí být podepsána statutárním zástupcem Strany zelených (nezávislý kandidát ji tedy sám za sebe nepodepisuje). V případě, že se jedná o koalici Strany zelených, nezávislých kandidátů a jedné či více dalších politických stran, je nutné postupovat při schvalování kandidátky a volebního zmocněnce stejně jako v případě kandidátní listiny koalice politických stran. Kandidátní listina také musí obsahovat podpisy všech statutárních zástupců podílejících se stran.

Ve vztahu k nezávislým kandidátům je nutné být obezřetný z jednoho důvodu – volební zmocněnec je, jakmile je kandidátní listina uzavřena, nemůže na rozdíl ode všech ostatních kandidátů (členů stran či nestraníků nominovaných za stranu) z kandidátní listiny stáhnout.

Kandidatura za volební stranu bez účasti Strany zelených

Kandidatura za volební stranu, jejíž není SZ součástí, je závažným porušením stanov. Tento způsob kandidatury je možný výhradně se souhlasem Předsednictva Strany zelených.

Toto omezení se nevztahuje na kandidátní listiny sdružení nezávislých kandidátů, k účasti na nich souhlas Předsednictva SZ nutný není.

Etický kodex

Kandidáti Strany zelených (tj. členové strany nebo kandidáti bez politické příslušnosti navržení SZ) musí podepsat Etický kodex člena zastupitelstva obce či města za Stranu zelených.

Nejdůležitější termíny

Na závěr uvádím přehled nejdůležitějších termínů, které s volbami souvisí (samotné datum konání voleb je dosud neznámé):

66 dnů před volbami – podání kandidátní listiny registračnímu úřadu (do 16 hodin)

66 – 60 dnů před volbami – možnost doplnění kandidátní listiny (možnost přidat další kandidáty a měnit jejich pořadí)

53 dnů před volbami – odstranění závad na kandidátní listině

30 dnů před volbami – delegování zástupců volební strany do okrskových komisí

48 hodin před volbami – možnost kandidátů vzdát se písemně své kandidatury